

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

DOM
2017-01-16
Meddelad i Göteborg

Mål nr
10699-16

Avd. 3

SÖKANDE

Kosteröarnas Bygg & Fastighets Aktiebolag, 556416-9083

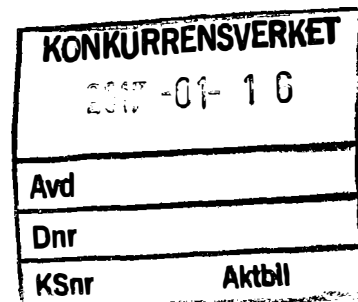
Ombud: advokat Jacob Ceder
Advokaterna Bernling, Boberg, Ceder AB
Kungsgatan 9
462 33 Vänersborg

MOTPART

Strömstads kommun
452 80 Strömstad

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 441046

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Strömstads kommun genomför en upphandling av skötsel av återvinningsstationer och städ av toaletter på Kosteröarna, dnr TN/2016-0136. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande enligt LOU och det anbud som innehåller det lägsta priset ska antas. Anbud har lämnats av bl.a. LUBIS AB och Kosteröarnas Bygg & Fastighets AB. Strömstads kommun har beslutat att tilldela LUBIS AB kontrakt.

YRKANDEN M.M.

Kosteröarnas Bygg & Fastighets AB yrkar att förvaltningsrätten ska ingripa mot upphandlingen. Bolaget, som anser att upphandlingen ska i första hand rättas och i andra hand göras om, anför bl.a. följande. Strömstads kommun har vid anbudshandlingen inte anpassat sin handläggning och arbetssätt på ett likvärdigt sätt gentemot samtliga anbudsgivare utifrån de konkreta förutsättningarna. Bolaget har inte ens beretts möjlighet att få sitt anbud prövat i enlighet med LOU.

Kommunen har direkt riktat insatser till förmån för en av de tre anbudsgivarna, LUBIS AB. Kommunen har således varit LUBIS behjälplig med råd och stöd för att LUBIS skulle meddelas det tillstånd för yrkesmässig transport som det saknade. Vidare har kommunen på ett olämpligt sätt påverkat Länsstyrelsen i Västra Götalands län vid handläggningen av ärendet om tillståndet.

Anbudet från LUBIS är inte komplett i fråga om snöröjningen. Detta framgår av korrespondens med e-post mellan kommunen och LUBIS. Det kan i detta sammanhang noteras att kommunen varit förhindrad att förhandla med LUBIS.

I dokumentet "Sammanställning upphandling" har kommunen felaktigt angett att samtliga tre anbud inkommit under en och samma dag. Felaktigheten som sådan påverkar visserligen inte upphandlingen men visar på en "oren" upphandling. Även den omständigheten att kommunen valt att lämna ut erforderliga handlingar först efter det att bolaget anlitat juridiskt ombud talar för detta.

Kosteröarnas Byggs kvalificerade kompetens och lämplighet för det som upphandlingen avser är ostridigt. Bolagets anbud är vidare det anbud som bäst uppfyller kriterierna i upphandlingen.

Kosteröarnas Bygg har lidit skada till följd av bristerna i upphandlingen.

Strömstads kommun anser att ansökan ska avslås. Kommunen anför bl.a. följande. LUBIS AB uppfyller kraven i upphandlingen.

Yrkestrafikförordningen (2012:237) ska inte tillämpas på företag som uteslutande bedriver transporter som endast avser renhållning som en kommun är skyldig att tillhandahålla. Detta följer av 1 kap. 2 § 4 nämnda förordning. För övrigt är det tillräckligt att kravet på tillstånd för efterfrågad verksamhet är uppfyllt vid avtalsstart, vilket framgår av förfrågningsunderlaget.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Under rubriken Avfallshämtning i förfrågningsunderlaget (Upphandling av skötsel av återvinningsstationer samt städ av toaletter på Kosteröarna, dnr TN/2016-0136) anges följande. ”Anbudsgivaren ska ha tillstånd för transport av avfall av de slag som uppdraget avser, när avtalet träder i kraft”. Kravet är enligt förvaltningsrättens mening inte begränsat till tillstånd enligt någon viss författning. Det gäller i stället allmänt för de tillstånd som krävs för transport av det material som töms från containrarna och glasiqlorna. Det har således varit tillräckligt att LUBIS AB har eventuella erforderliga tillstånd enligt bl.a. yrkestrafiklagen eller miljöbalken vid tidpunkten när avtalet börjar gälla, dvs. tidigast den 1 januari 2017. Det Kosteröarnas Bygg & Fastighets AB påstått, dvs. att LUBIS saknat erforderliga tillstånd när anbudet lämnades, är således inte oförenligt med kraven i upphandlingen. Kommunen har alltså inte brutit mot LOU i denna del.

Av de tjänsteanteckningar från Länsstyrelsen i Västra Götalands län (den 26 och 27 september 2016) som Kosteröarnas Bygg åberopar framgår att en tjänsteman anställd av Strömstads kommun, renhållningschefen [REDACTED], förklarar de särskilda förutsättningarna för aktuell verksamhet på Kosteröarna och gett sin syn på hur det material som ska hämtas ska definieras. Det kan visserligen antas att renhållningschefen tagit kontakt med länsstyrelsen med anledning av de tidigare kontakter LUBIS haft med länsstyrelsen. Men samtidigt framgår det av tjänsteanteckningarna att renhåll-

ningschefen har hänvisat till företag rent allmänt och att det är svårt att få tag på företag som har yrkestrafiktillstånd och som verkar på Koster. Kommunen är enligt anteckningen beroende av ”lokala företag”.

Att en upphandlande myndighet upplyser om sakförhållanden på det sätt som framgår av de åberopade tjänsteanteckningarna från länsstyrelsen innebär enligt förvaltningsrättens bedömning inte att myndigheten bryter mot LOU. Det framgår inte heller av tjänsteanteckningarna att kommunens kontakter har tagits i syfte att just LUBIS skulle tilldelas kontrakt. Med hänsyn till hänvisningarna till företag i allmänhet i tjänsteanteckningarna ligger det snarare närmare till hands att dra slutsatsen att kommunen har önskat försäkra sig om att få till stånd en situation där flera leverantörer lämnar anbud i upphandlingen. Kosteröarnas Bygg har därmed enligt förvaltningsrättens bedömning inte gjort sannolikt att kommunen brutit mot LOU i denna del.

Kosteröarnas Bygg gör vidare gällande att upphandlingen är bristfällig i den del som gäller snöröjning. Kosteröarnas Bygg åberopar därvid ett utdrag från en e-postkorrespondens den 22 och 23 september 2016 mellan kommunen (██████████) och LUBIS (██████████). Av korrespondensen framgår att kommunen påtalade avsaknaden av priset för snöröjning i sitt material. Detta beskrevs på följande sätt. ”Som framgick av upphandlingsdokumenten ingick även snöröjning av de båda återvinningsstationerna, tyvärr hade vi missat att få med det i vår ’Prislista /Mängdförteckning’. Vill därför att du bifogar ett timpris på snöröjning.” Oavsett huruvida denna åtgärd är förenlig med LOU, anser förvaltningsrätten att det inte framgår av materialet i målet på vilket sätt Kosteröarnas Bygg har lidit skada av åtgärden. Åtgärden har vidtagits efter anbudstidens utgång men innan beslutet om tilldelning fattades. Det finns dock inte något material i målet som ger stöd för att åtgärden har påverkat Kosteröarnas Byggs anbud på så sätt att de i stället skulle ha tilldelats kontrakt i kraft av att deras anbud hade lägst pris.

Enligt dokumentet "Sammanställning upphandling" fick LUBIS det lägsta anbudspriset, 465 789, och Kosteröarnas Bygg det näst lägsta, 551 282. Mot denna bakgrund har Kosteröarnas Bygg inte gjort sannolikt att de lidit eller kunnat komma att lida skada av de påstådda bristerna i denna del.

Den ovan berörda e-postkorrespondensen återopas också av Kosteröarnas Bygg till stöd för att kommunen har förhandlat med LUBIS i strid med LOU. Till stöd för påståendet återopar bolaget även ett e-postmeddelande den 28 september 2016. När det gäller e-postkorrespondensen, tyder den enligt förvaltningsrättens mening på att LUBIS ombetts förtydliga hur den räknat fram sitt anbudspris. Av korrespondensen framgår därvid att LUBIS räknat fram anbudspriset 432 049. Som konstaterats ovan är den enda uppgiften i målet om Kosteröarnas Byggs anbudspris den som finns i dokumentet "Sammanställning upphandling", 551 282. Även på denna punkt får det således inte någon avgörande betydelse huruvida åtgärderna strider mot LOU eftersom materialet i målet inte ger stöd för att Kosteröarnas Byggs anbud skulle ha blivit lägst om åtgärden inte hade vidtagits. Förvaltningsrätten bedömer därvid att Kosteröarnas Bygg inte har gjort sannolikt att de lidit eller kunnat komma att lida skada av de nu aktuella påstådda bristerna.

När det gäller e-postmeddelandet den 28 september 2016, framgår det visserligen inte uttryckligen vem som är avsändare och mottagare av meddelandet. Men mot bakgrund av texten i meddelandet drar förvaltningsrätten slutsatsen att avsändaren är en tjänsteman vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län och mottagaren en tjänsteman vid kommunen. Meddelandet innehåller ett förslag till vilka avfallskoder som borde läggas till i en ansökan som LUBIS lämnat in till länsstyrelsen. Eftersom det rör sig om kommunikering mellan kommunen och länsstyrelsen i vilken LUBIS inte varit involverad anser förvaltningsrätten att uppgifterna måste bedömas med försiktighet i fråga om deras betydelse för Kosteröarnas Byggs påstående att kommunen förhandlat med LUBIS. Att kontakterna tycks ha tagits i anslut-

ning till den pågående upphandlingen och rört LUBIS tillstånd för verksamheten är i och för sig ägnat att inge betänkligheter i fråga om syftet med dem. Samtidigt kan det ha funnits en mängd legitima orsaker för kontakterna som inte inneburit några brott mot LOU. Det går inte heller bortse från att avsändaren för det återopade meddelandet är länsstyrelsen. Utifrån meddelandet har alltså inte kommunen varit aktiv i kontakterna i fråga om avfallskoderna. Sammantaget anser förvaltningsrätten att det återopade meddelandet inte i någon högre grad talar för att kommunen förhandlat med LUBIS. Kosteröarnas Bygg har därmed enligt förvaltningsrättens bedömning inte gjort sannolikt att kommunen brutit mot LOU i denna del.

De av Kosteröarnas Bygg påstådda felaktigheterna beträffande ”Sammanställning upphandling” i fråga om tidpunkten för när anbudet kom in och beträffande kommunens utlämnande av handlingar, har inte inneburit att bolaget lidit eller kunnat komma att lida skada.

Mot bakgrund av det ovan anförda anser förvaltningsrätten att Kosteröarnas Byggs ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Mattias Almqvist
Rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.